

ΟΛΥΜΠΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΛΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

onavda
οργανισμός πολιτισμού, αθλητισμού & νεολαίας δήμου αθηναίων

ΕΝΩΣΗ ΕΠΤΑΝΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
Hellenic Union Of Heptanesians

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι

Κοσμική Λειτουργία

Ποίηση: **ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ**

Μια παράσταση τιμή
στα **200 χρόνια** από την
Έξοδο του Μεσολογγίου

Μουσική Διεύθυνση: **Μύρων Μιχαηλίδης**
Σκηνοθεσία: **Πέτρος Γάλλιας**
Διεύθυνση Χορωδίας: **Σταύρος Μπερής**
Προετοιμασία Τραγουδιστών: **Δημήτρης Βεζύρογλου**
Εικαστικό θέμα, λεπτομέρεια έργου: **Πηνελόπη Βολτέρα**

Ερμηνεύουν:
Γιάννης Χριστόπουλος
Θοδωρής Νικολάου
Παντελής Κοντός

Αφήγηση:
Στέλλα Παπαδημητρίου

Συμφωνική Ορχήστρα Δήμου Αθηναίων
Χορωδία Δήμου Αθηναίων

ΤΟ ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ ΕΠΙΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Τετάρτη 29 Απριλίου 2026

Ολύμπια Δημοτικό Μουσικό Θέατρο «Μαρία Κάλλας»

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ 20:30

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ Η ΑΘΗΝΑ CULTURE IS ATHENS · ΕΡΤ · 2ο 103.7 ΔΕΥΤΕΡΟ προγραμμα · 3ο ΤΡΙΤΟ 90.9-99.6 · KOSMOS 93.6 · ΑΘΗΝΑ 984 · more.com · Start · CORFU · corfu NEWS · Η ΚΕΡΚΥΡΑ ΣΗΜΕΡΑ · ΕΝΗΜΕΡΩΤΗ · ΕΝ THE MAGAZINE · en Epanisa

Σημείωμα συνθέτη

Τη σύνθεση του έργου, Οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι σε μορφή Λαϊκής Λειτουργίας πάνω στο ομώνυμο ποίημα του Σολωμού την άρχισα πριν 14 χρόνια. Έκτοτε άφησα για καιρό το έργο και το 68 ξαναδούλεψα για μεγάλο διάστημα, πάνω στα τρία Σχεδιάσματα του ποιήματος.
Πολλές μουσικές μου σκέψεις υπαγορεύτηκαν και από τους αγώνες της νεολαίας. Εμπνεύστηκα από ‘κει. Από τα αποσπάσματα του κάθε σχεδιάσματος, των στοχασμών και κάποια ποιητικά μέλη, που σώζονται ατελειοποίητα, επέλεξα :
- Στο Νο 1, Στοχασμός - Εισαγωγή, το μεταφρασμένο Στοχασμό που έκανε ο φίλος και βιογράφος του ποιητή Ιάκωβος Πολυλάς, δεδομένου ότι ο ποιητής τον έγραψε στα ιταλικά.
- Το κείμενο το οποίο χρησιμοποίησα, Τότες εταραχτήκαν τα σωθικά μου που αναφέρεται σαν Α’ Σχεδίασμα, ανήκει στη Γυναίκα της Ζάκυνθος, απ’ όπου ο Ιάκωβος Πολυλάς το μετέφερε στην έκδοση των ποιημάτων του Σολωμού και ειδικά στους Ελεύθερους Πολιορκημένους.
- Το Νο 2 Το χάραμα, από το Σχεδίασμα Α’.
- Τα Νο 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, από το Σχεδίασμα Β’.
- Τα περισσότερα σχόλια και επεξηγήσεις στο μέρος της αφηγήτριας, από μεταφράσεις απ’ τα Ιταλικά που είχε κάνει ο Ιάκωβος Πολυλάς και τα περιέλαβε στην έκδοση που έκανε μετά το θάνατο του ποιητή.
- Στα Νο 6, 7 και 8 ταίριασα τους σκόρπιους στίχους που έχουν περιληφθεί στο σχεδίασμα Β’. Εννοώ τα αριθμημένα από τον Ιάκωβο Πολυλά με λατινικά σύμβολα ποιητικά κείμενα: XIX, XXII, XXIII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXII, XXXV, XXXVI, XXXVII, XL, XLL, XLLI, XLIV, XLV, LL, LIII, LIV, LIIL, LIV, LVIII.
- Τα Νο 12, 14,15, 16, 18 και 19, από το Σχεδίασμα Γ’.
- Τα Νο 13 και 17 από το Σχεδίασμα Β’. Όπως και από το Σχεδίασμα Β’ είναι η αφήγηση πριν από τον Πειρασμό.
- Το επεξηγηματικό σχόλιο της αφήγησης στο Νο 18, από μεταφραστικές εργασίες του Ιάκωβου Πολυλά πάνω σε γραπτά σχόλια του ποιητή στα ιταλικά.
Η επιλογή του στίχου και του πεζού που έκανα βασίστηκε στην νοηματική γραμμή μιάς αρχής (εισαγωγή) μιάς μέσης (δράση) και ενός τέλους (έξοδος)

Γιάννης Μαρκόπουλος

Αθήνα, Άνοιξη 1977

Σημείωμα σκηνοθέτη

Ένα ταξίδι ψυχής στις μνήμες και στις ρίζες. Σε όσα αγαπάμε για τον Άνθρωπο και την Ελευθερία.

Πρωτοδιάβασα τον θεϊκό λόγο του Σολωμού στα πρώτα χρόνια της εφηβείας. Στο νησί μου. Συγκλονίστηκα. Ήταν σαν να μετάγγισε στο αίμα μου όλη την αγωνία αλλά και την ομορφιά του αγώνα. Για ελευθερία. Για ζωή. Λίγα χρόνια αργότερα άκουσα την «Κατά Μαρκόπουλο Κοσμική Λειτουργία των Ελεύθερων Πολιορκημένων» και ένιωσα το ρίγος του Ανθρώπου. Του Συμπαντικού Ανθρώπου. Που μάχεται να ζήσει. Που αγώνα διαπράττει προς την Ελευθερία. Και ήταν σαν να πυκνώνονταν μέσα από τη θεϊκή μουσική, όλα εκείνα που φώλιαζαν στην ψυχή μου και μένανε άμορφα. Σιωπηλά. Αμήχανα μπροστά στο μέγεθος και την Ιερότητα του Σολωμικού λόγου. Ο λόγος είχε γίνει ήχος. Κραυγή. Τραγούδι. Μυσταγωγία.
Στα πρώτα χρόνια της χορογραφικής μου ζωής, μου δόθηκε η χάρις να χορογραφήσω ολόκληρο το έργο και να χορέψω τον «Έρωτα» σε μια Ιστορική παράσταση στην Λάρνακα της Κύπρου. Σε μια σκηνή που εκτός από την τοπική χορωδία, τους μουσικούς και τους σολίστες, ήταν πλημμυρισμένη από στρατευμένα ελληνόπουλα. Φαντάρους.
Και το έργο έμενε πάντα στη σκέψη μου, πολύτιμο όνειρο προς εκπλήρωση. Μερικά χρόνια πριν εκμυστηρεύτηκα το όνειρο στην διευθύνουσα σύμβουλο της Ένωσης Επτανήσων Ελλάδας, την Ελένη Κονοφάου, η οποία με ενθουσιασμό το αγκάλιασε. Έτσι πέρσι τον Μάιο με την Ένωση Επτανησίων Ελλάδας, βάλαμε στόχο να το πραγματοποιήσουμε τιμώντας με σεβασμό τα διακόσια χρόνια από την Έξοδο του Μεσολογγίου.
Το όνειρο ενστερνίστηκαν αμέσως ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Ολύμπια, Τάσης Χριστογιανόπουλος, η πρώην πρόεδρος του ΟΠΑΝΔΑ, Ελένη Ζωντήρου, και η νυν πρόεδρος, Ρωξάνη Μπέη, μαζί με τα αντίστοιχα Διοικητικά Συμβούλια.
Το αγκάλιασε αμέσως και ο μαέστρος μας ο Μύρωνας Μιχαηλίδης, ένα πρωινό στο Πολιτιστικό Κέντρο Ηρακλείου όπου είναι καλλιτεχνικός διευθυντής, που ανάμεσα στις πρόβες μας του είπα για το όνειρο.
Μοίρα ευλογημένη με έφερε ξανά στο νησί μου και έτσι μοιράστηκα το όνειρο με τον πρόεδρο Γιώργο Λυκίσσα και το Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. της Κέρκυρας, που με ενθουσιασμό έκαναν αμέσως και δικό τους το όραμα.
Ευγνωμοσύνη για τους σολίστες μας, Γιάννη Χριστόπουλο, Θοδωρή Νικολάου και Παντελή Κοντό, την αφηγήτριά μας Στέλλα Παπαδημητρίου, τους μουσικούς της Συμφωνικής Ορχήστρας και τους χορωδούς της Χορωδίας του Δήμου Αθηναίων, αλλά και όλων των εργαζομένων- διοικητικών και τεχνικών, του ΟΠΑΝΔΑ, της Ε.Ε.Ε. και του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Χωρίς την αγάπη και την πίστη τους δύσκολα θα πραγματοποιούνταν το όνειρο.
Τέλος ένα μεγάλο ευχαριστώ από όλους μας στην οικογένεια και θεματοφύλακα του έργου του μοναδικού Γιάννη Μαρκόπουλου, την σύντροφο της ζωής του, Βασιλική Λαβίνα Μαρκοπούλου και την κόρη του Ελένη Λέγκα Μαρκοπούλου.
Αδέρφια, ας βιώσουμε σήμερα μαζί αυτό το σπουδαίο έργο. Και ίσως νικήσουμε -έστω για λίγο- τη βαρύτητα της γης.

Πέτρος Γάλλιας
Σκηνοθέτης – Χορογράφος
Καλλιτεχνικός Διευθυντής του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κέρκυρας

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι
κοσμική λειτουργία
(Περίοδος σύνθεσης: 1963 - 1977)

Ποίηση: ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ (1798-1857)
Η επιλογή στίχων και κειμένων, η τοποθέτηση των τριών σχεδιασμάτων του ποιητή, έγιναν από τον συνθέτη

Τα Μέρη
1. Στοχασμός - Εισαγωγή
2. Το χάραμα
3. Άκρα του τάφου σιωπή
4. Παλληκάρια και μορφονιοί
5. Βαρώντας γύρου ολόγυρα
6. Ο γιος σου κρίνος με δροσιά
7. Η θέλησή μου βράχος
8. Όπου 'ν' ερμιά και σκοτεινιά
9. Στα μάτια και στο πρόσωπο
10. (Πριν απ' την έξοδο) Μια φούχτα χώμα... (Έπαψαν τα φιλιά στη γη)
11. Οι γυναίκες...
12. Μητέρα μεγαλόψυχη
13. Για κοίτα 'κει χάσμα σεισμού
14. Αλλ' ήλιος αλλ' αόρατος
15. Αραπιάς άτι...
16. Πειρασμός
17. Πολλοί 'ν' δρόμοι που 'χει ο νους
18. Αηδονολάλειε στήθος μου...
19. Έξοδος - Δρόμο να σχίσουν τα σπαθιά

Συνδιοργάνωση

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
Δήμαρχος Αθηναίων
Χάρης Δούκας

Ο.Π.Α.Ν.Δ.Α.
Πρόεδρος Δ.Σ.
ΡωξάνηΜπέη
Διεύθυνση Πολιτισμού
Ράνια Μελιανού
Διεύθυνση Μουσικής
Γιώργος Βλαστός
Καλλιτεχνικός Διευθυντής Ολύμπια
ΤάσηςΧριστογιαννόπουλος

ΕΝΩΣΗ ΕΠΤΑΝΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Πρόεδρος
Ευάγγελος Γιαννουλάτος
Διευθύνουσα Σύμβουλος
Ελένη Κονοφάου
Καλλιτεχνική Διευθύντρια
Πάττυ Καλού

ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Πρόεδρος Δ.Σ.
Αντιπρόεδρος
Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Γεώργιος Λυκίσσας
Δημήτρης Αμβροσιάδης
Πέτρος Γάλλιας